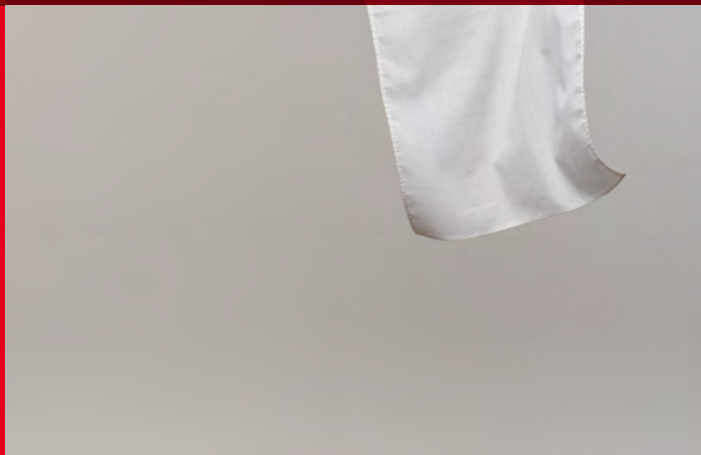

Publikace vydaná u příležitosti výstavy
Na konci duhy, dva kroky vlevo, Galerie
U Betlémské kaple 6. 9.–15. 10. 2018.

Vydal Aparat. ve spolupráci s Etcetera
Auctions a Galerií U Betlémské kaple
v roce 2019. První vydání.

ISBN 978-80-270-4611-9

NA KONCI DUHY DVA KROKY VLEVO

NA KONCI DUHY
DVA KROKY VLEVO

Performance (a jejich záznamy), projekty v krajině, prostor, zvuk, hra (hra v rámci obrazu i v reálném prostoru), interakce (mezi lidmi i objekty), gesto (řízené, náhodné, určující nebo naopak omezené), čas, zpřítomnění jednoho okamžiku●●●

Konceptuální umění a umění akce od šedesátých let volně prostupují do klasických uměleckých odvětví, zasahují do tradičních oblastí malířství, sochařství, kresby i fotografie● Nejen, že se „akce“ stává častým podnětem vzniku uměleckého díla, ale především se stává samotnou podstatou uměleckého díla – myšlenkového procesu či emocionálního stavu vyjádřeného zcela novými uměleckými prostředky● Principů akční a konceptuální tvorby je nesmírné množství a vzniklé artefakty mají i různorodé ztvárnění, ať už jsou uměleckým dílem samy o sobě, nebo k dotvoření své podoby vyžadují, aby akce byla provedena●

Výstava nesoucí romantický název Na konci duhy, dva kroky vlevo představuje výsek ze široké škály možných podob uměleckých děl závislých na provedení akce, který je reprezentován tvorbou deseti vybraných autorů● Pro všechny je důležitý zejména aspekt hledání – hledání čehosi neopakovatelného, závislého často na jediném okamžiku a odehrávajícího se v určitém místě●

Klasická performance je na výstavě zastoupena zásadními akcemi Tomáše Rullera ze sedmdesátých a osmdesátých let● Dokumentují je fotografie a předměty, které vznikly jako součást samotných akcí anebo jako výsledek jejich provedení (Rozbitá socha, 1984)● Tedy předměty pro akci i předměty po akci●

Cyklus Margity Titlové Ylovsky z devadesátých let Rokoko nyní a její další předměty určené pro tělo jsou příkladnou ukázkou akčního umění, kdy se předměty transformují do ostatních médií, až nabývají autonomní, nezařaditelnou nebo zcela klasickou podobu uměleckého díla● Umělecké dílo se tak ustavuje v procesu, který lze sledovat ve fázích performance – objekt pro per-

formanci – objekt pro obraz – obraz● Tedy opět objekty pro akci a objekty vznikající provedením akce●

Práce Magdaleny Jetelové a Otise Lauberta vznikají jako objekty, které mohou akci navodit nebo k ní vybízejí, zároveň mohou komentovat okolní svět nebo jen tiše čekat na své využití● Interakce jako taková může být nečekaná nebo přímo vyžadovaná● Takto s interakcí pracuje Otis Laubert v cyklu Mailart, kde mimo jiné figuruje i prvek náhody, když Laubert využívá to, co sám jako sběrač objeví nebo co nalezne ve schránce● Podivuhodnou interakcí s minulostí vytváří Jiří Staněk ve své instalaci Nebezpečná metoda 19, v níž na základě fotografií Edmunda Engelmanna rekonstruuje pokoj Sigmunda Freuda a s ním i jedinečnost daného místa a okamžiku●

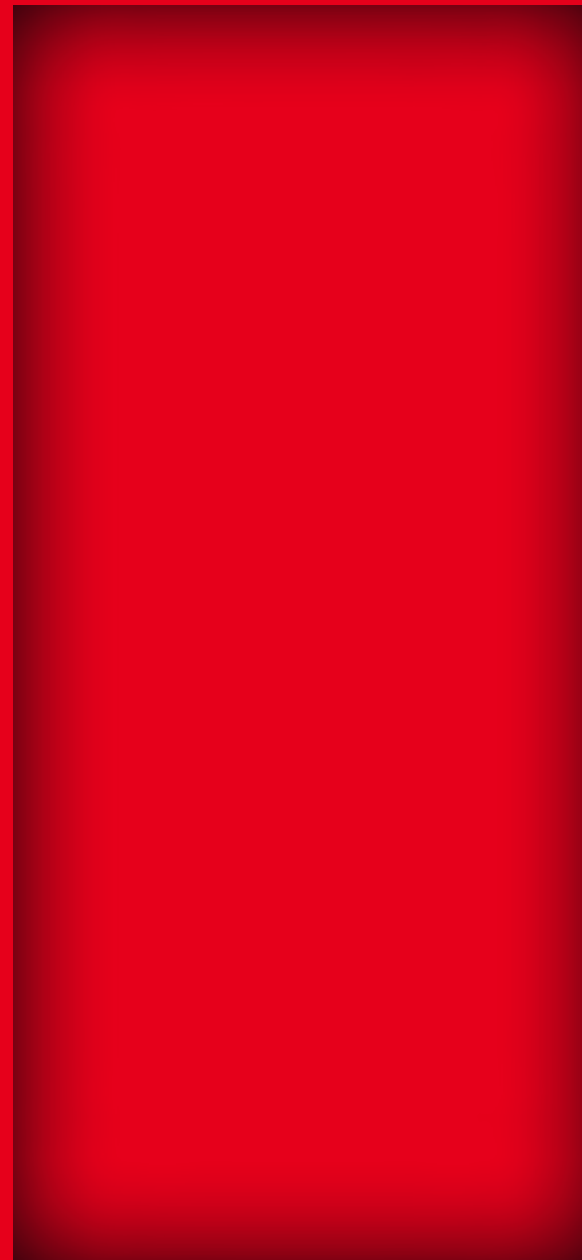
Akce je ale také nedílnou součástí samotného malířského procesu● V případě, že autor ve své malbě tento prvek akcentuje, či dokonce tematizuje, stává se jeho dílo akční malbou nebo akčním uměním, mnohdy zůstává i na pomezí těchto kategorií● Československé umění je jedinečné právě rozmanitostí a množstvím přístupů k tomu, co se jeví jako akce přenesená do dvourozměrné dimenze – do plochy obrazu● Celou tvorbou Dalibora Chatrného se prolíná kontakt s akčním uměním, které se v jeho pojetí stává plošným obrazem● Kresba obouručně, kresba s překážkou, s prosakováním, spalováním, mačkáním, rozbrušováním... Pomocí řízené nebo i náhodné akce se Chatrný cíleně a systematicky vzdaluje od estetické roviny uměleckého díla●

Zcela unikátní jsou i partitury Milana Grygara nebo zvukové básně Jana Wojnara ze šedesátých let● Záznam okamžiku, i když jen slyšeného● Záznam okamžiku neřízeného, resp● řízeného náhodou● Svým způsobem jde i o zachycení prázdnoty, nicoty – tak jako u padající bubliny Olafa Hanela, která po sobě zanechává jen otisk „ničeho“, otisk efemérního, prázdného útvaru, který existuje sotva pár sekund● A k nicotě se opisem dostává také Jana Bernartová, poučená o

současném diskurzu výtvarného umění a kritizující jeho podstatu a zavedené úzy●

Prostřednictvím vybraných děl tak výstava poukazuje na širokou škálu témat a problémů, jež nacházíme v tvorbě umělců napříč mnoha generacemi● Společný je jim především způsob smýšlení o umění a důraz na autonomii uměleckého vyjádření●

Miroslav Jiřele, Martina Mrázová - Šviková

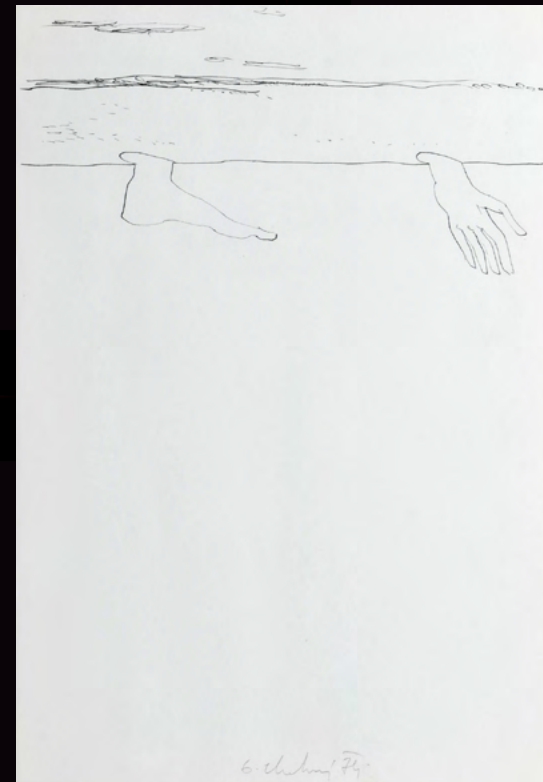

1. Tomáš Ruller, Cestou
jeskyně Pekárna, 1974

2● Tomáš Ruller, *Meditace*
lužní krajina Mušov, 1977

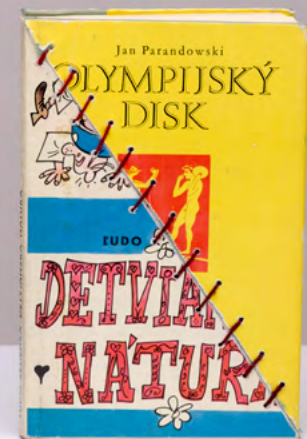

3● Dalibor Chatrný
z cyklu Projekty plastik vzduch – země, 1974

4● Otis Laubert
Mimo protokoly, 1985

5. Otis Laubert
Čtu obě dvě naráz, ze série Knihy, 1985

6. Margita Titlová Ylovsky
Rokoko nyní / Naruby, 1992

7● Margita Titlová Ylovsky
Rokoko nyní / S hínou, trávou, vodou, 1992
Galerie ÚLUV, Praha

8• Margita Titlová Ylovsky
Rokoko nyní / Duo, 1. pol. 90. Let

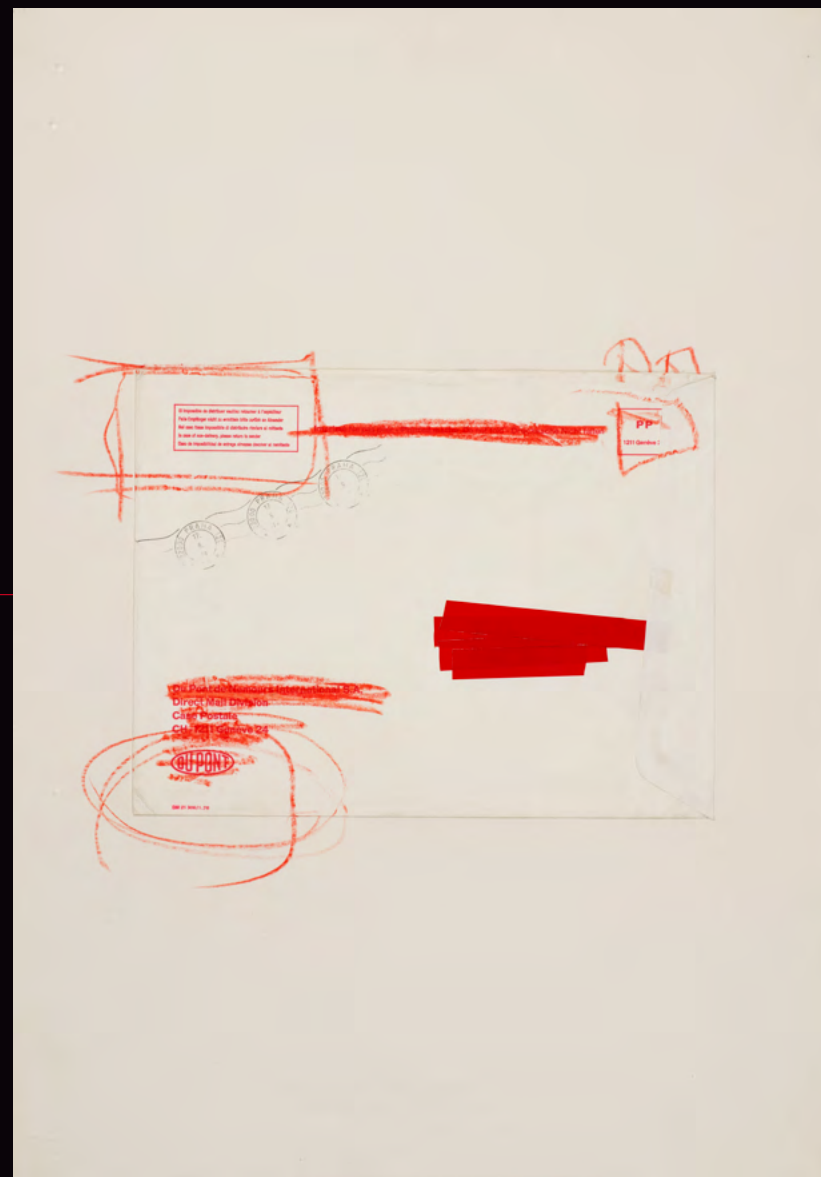
9. Jiří Staněk
Nebezpečná metoda 19, 2015

10• Magdalena Jetelová
Bez názvu, 1995

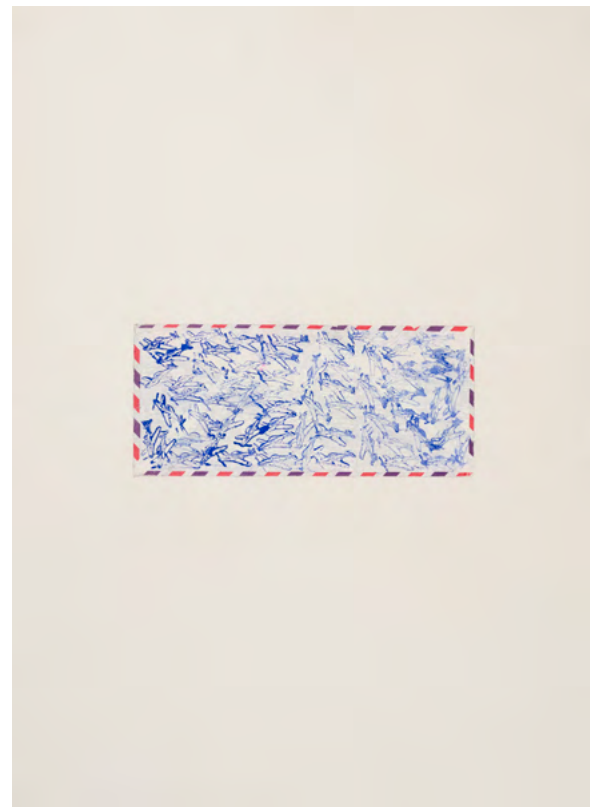
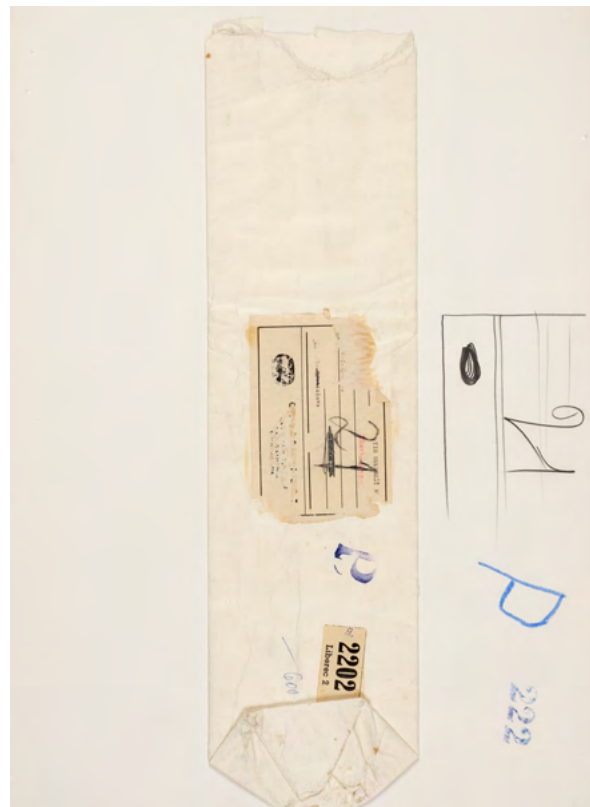
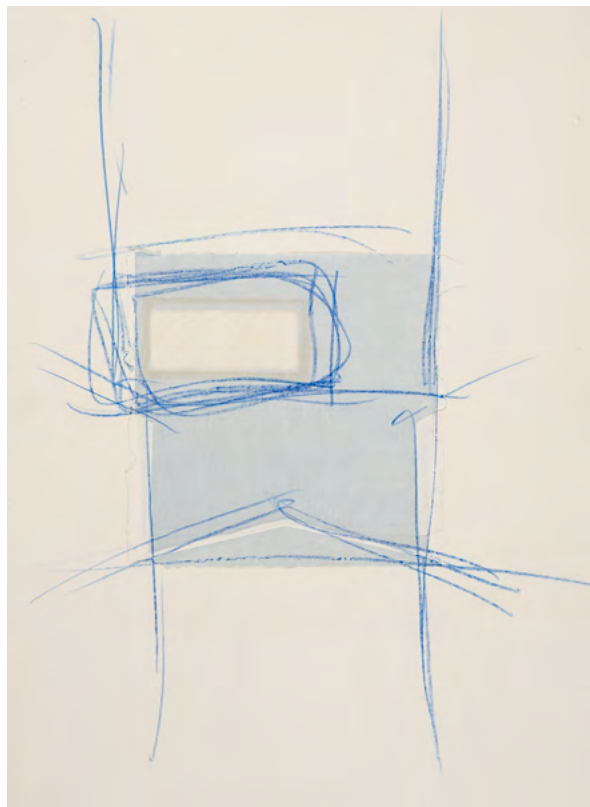

11. Otis Laubert
Bez názvu, z cyklu Mailart, 1980–1989

12. Otis Laubert
Bez názvu, z cyklu Mailart, 1980–1989

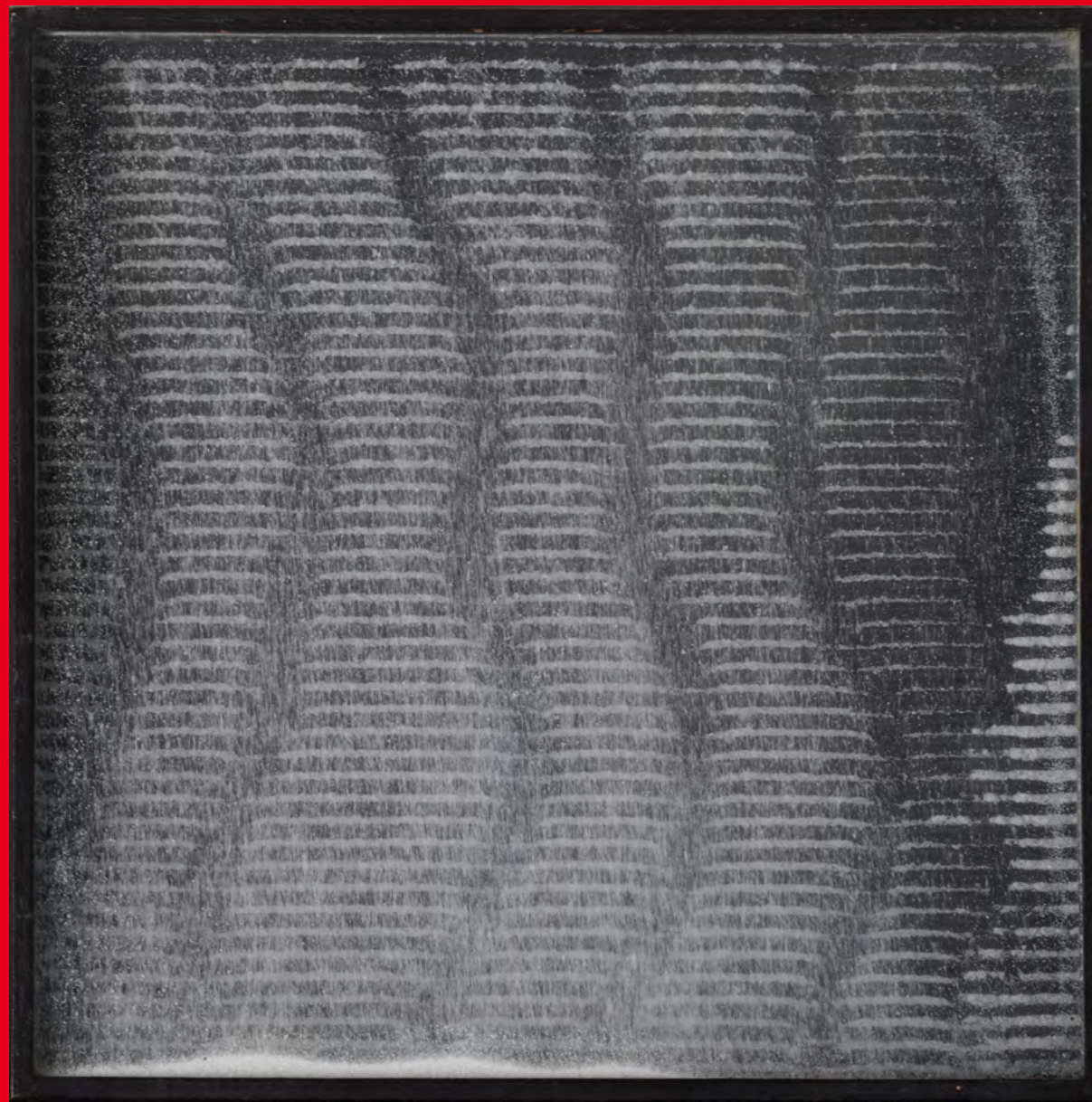

13-16● Otis Laubert
Bez názvu, z cyklu Mailart, 1980-1989 / každý

17• Otis Laubert
Počítadlo, 1989

18• Jan Wojnar
Přesýpací báseň, 1969 – 1983
COLLET Prague | Munich

19. Milan Grygar
Půdorysná partitura s červenou linií / Ariston, 1968/1971
COLLET Prague | Munich

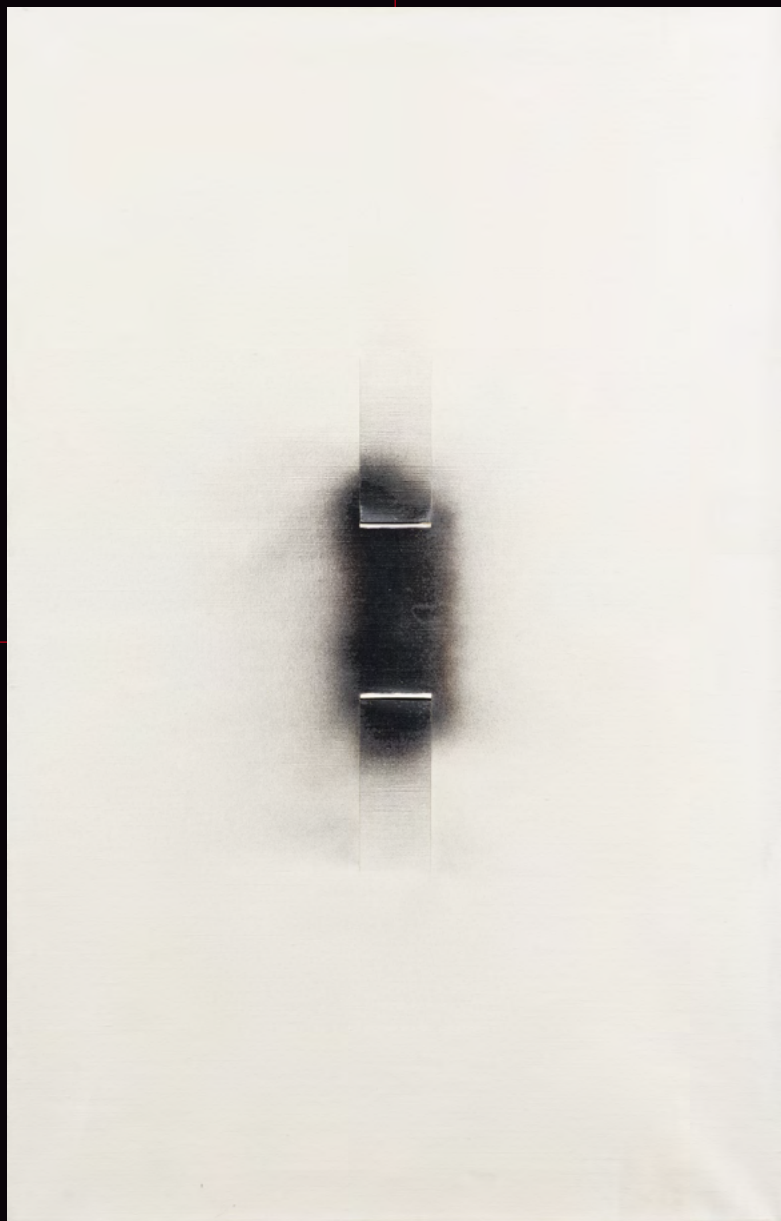

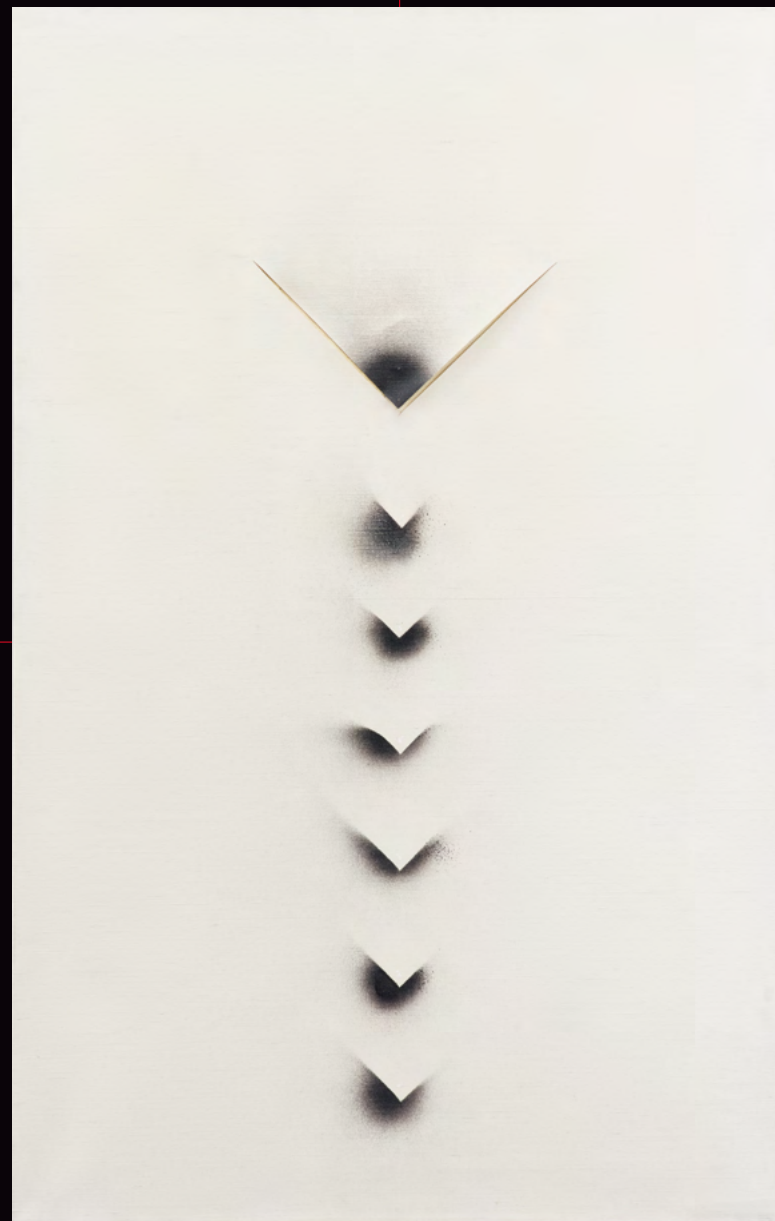
20 • Jan Wojnar
Kruhy-ovály, Mřížková báseň, 1974
sbírka Roberta Runtáka

21 • Milan Grygar
Bez názvu, 2017

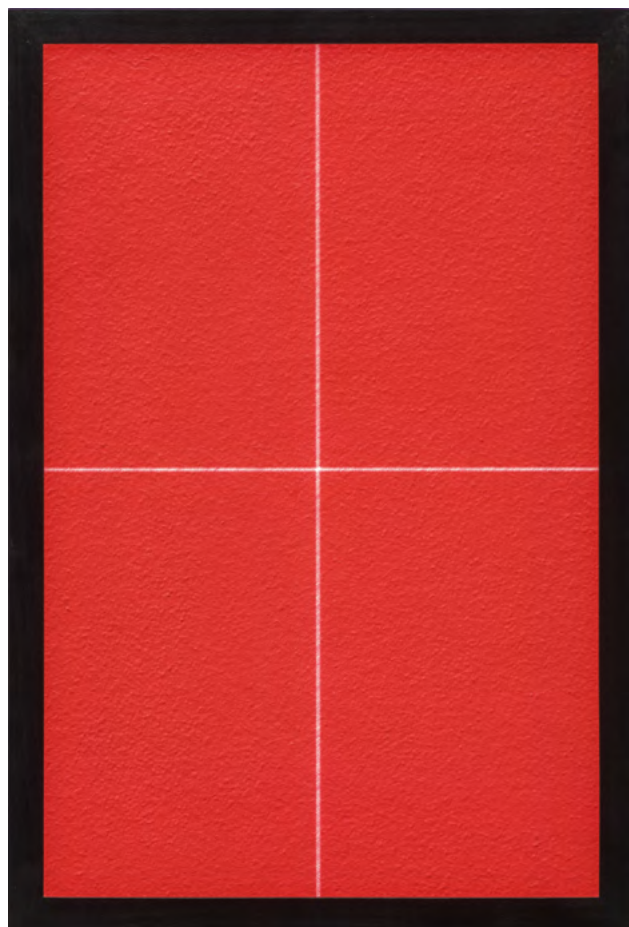
22. Dalibor Chatrný
Topologická malba, 1980 – 1989
soukromá sbírka v ČR

23. Dalibor Chatrný
Topologická malba, 1980 – 1989
soukromá sbírka v ČR

24• Jan Wojnar
Spodobnění, 1972
sbírka Roberta Runtáka

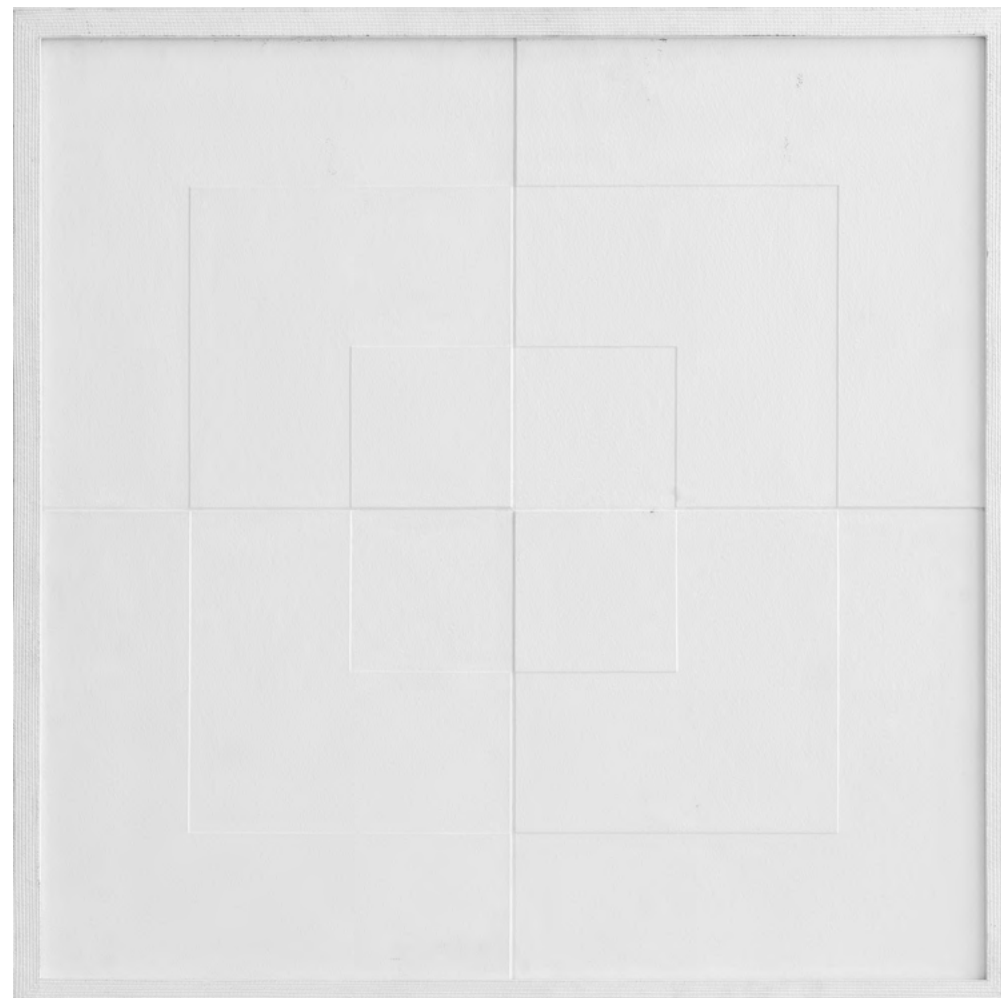

25. Jana Bernartová
Remediation RED #1, z cyklu Tekuté krystaly RGB, 2017–2018
soukromá sbírka v ČR

26. Jana Bernartová
Bez názvu, 2014

27 • Jan Wojnar
Rytmy, 2005
COLLET Prague | Munich

28. Jana Bernartová
Poměr, 2016

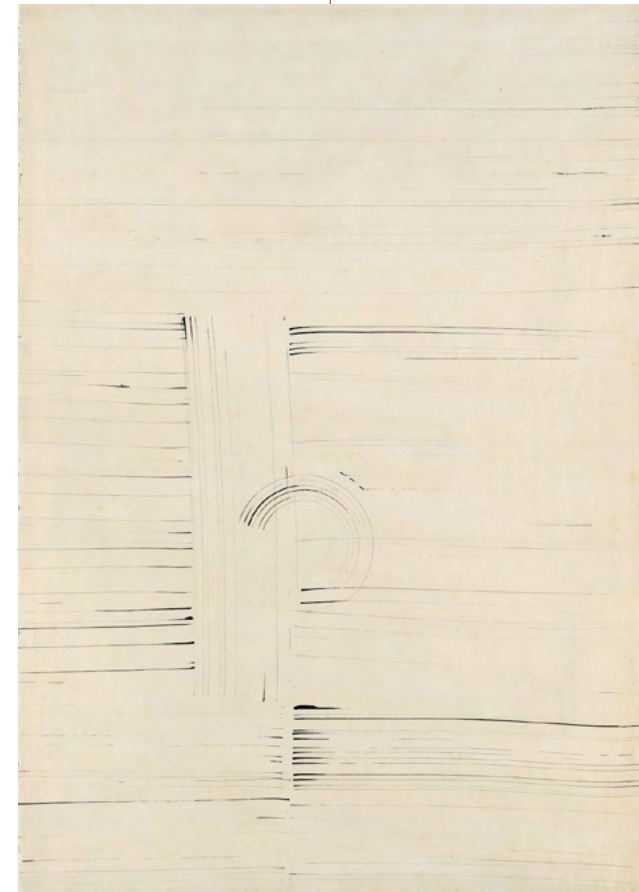
29. Dalibor Chatrný
Bez názvu, z cyklu Kresba s překážkou, 1993
soukromá sbírka v ČR

30• Dalibor Chatrný
Bez názvu, z cyklu Kresba s překážkou, 1984

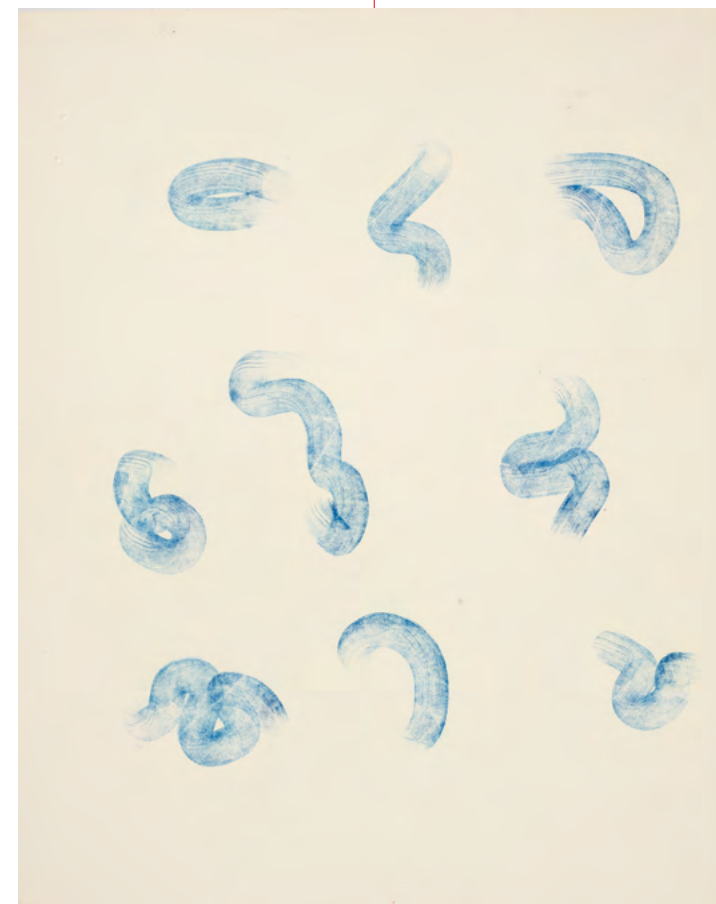
31• Dalibor Chatrný
Obouruční kresba, 1984

32• Milan Grygar
Akustická kresba, 60. léta
soukromá sbírka v ČR

33• Otis Laubert
Bez názvu, z cyklu Motýlikart, 1978

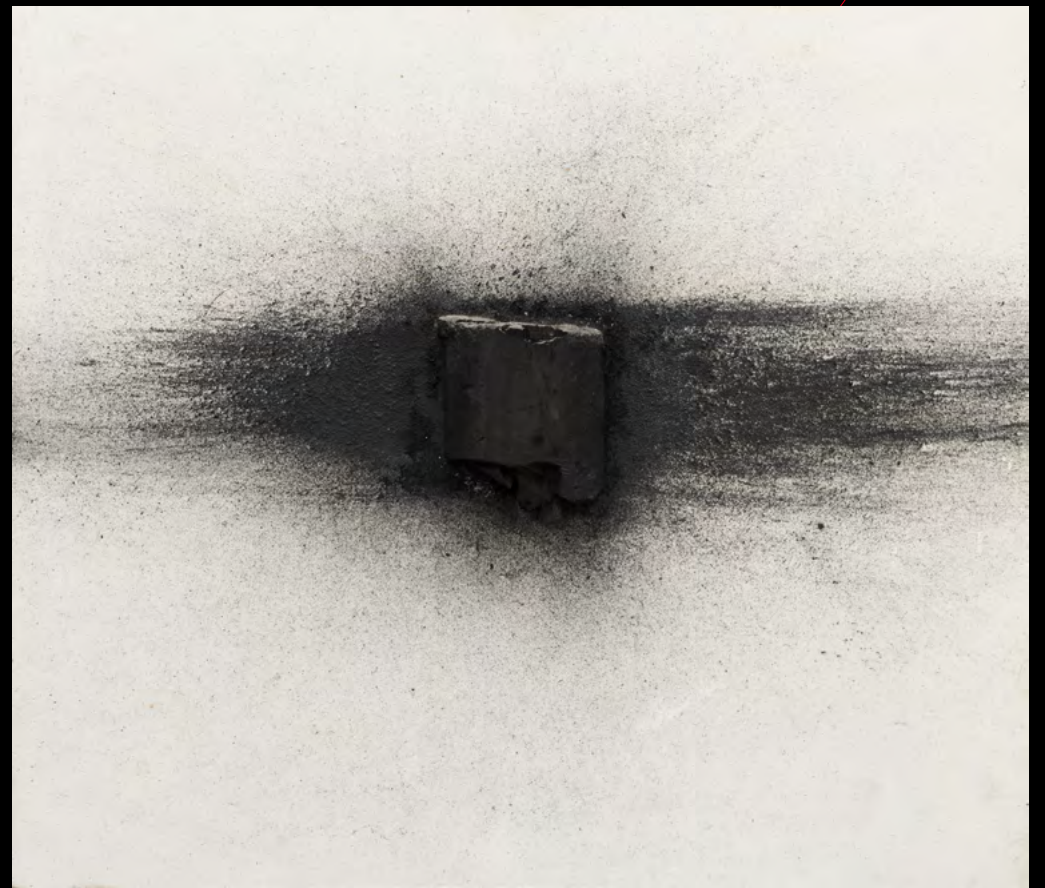

34• Otis Laubert
Bez názvu, z cyklu Motýlikart, 1978

35-37 • Milan Grygar
Bez názvu, 1965 / každý
sbírka Roberta Runtáka

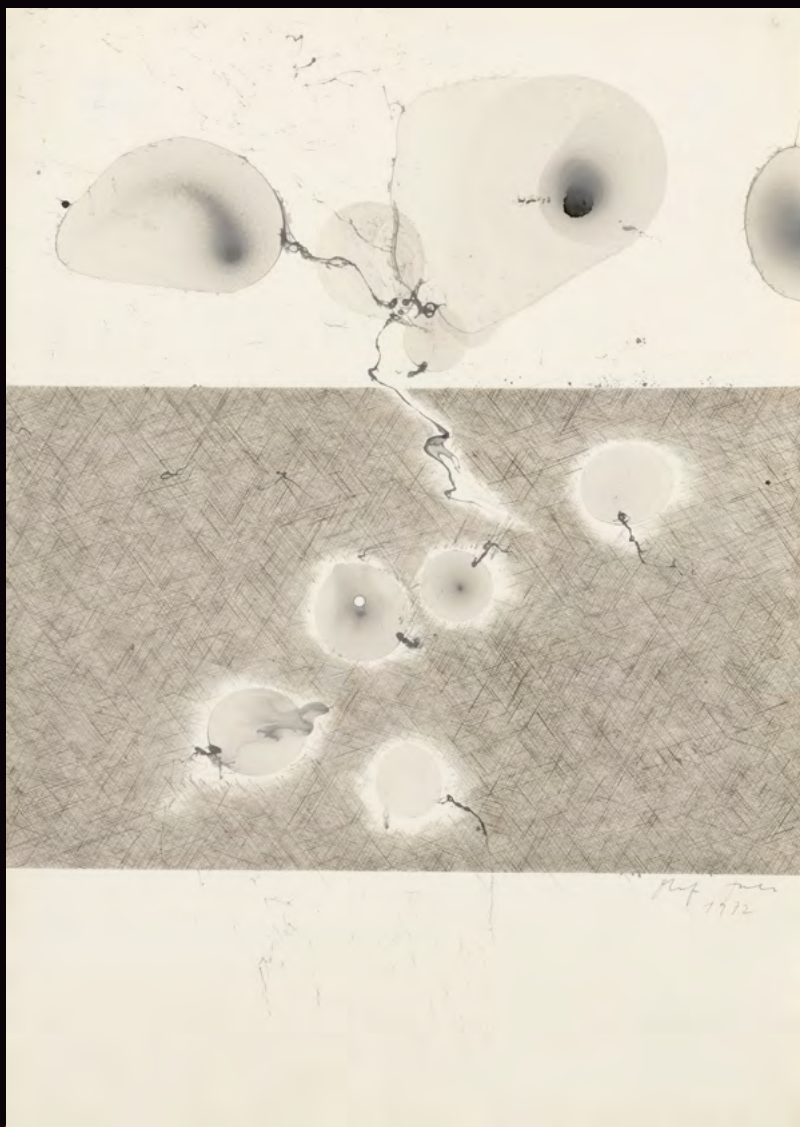
38• Dalibor Chatrný
Rozbrušování, 1993
soukromá sbírka v ČR

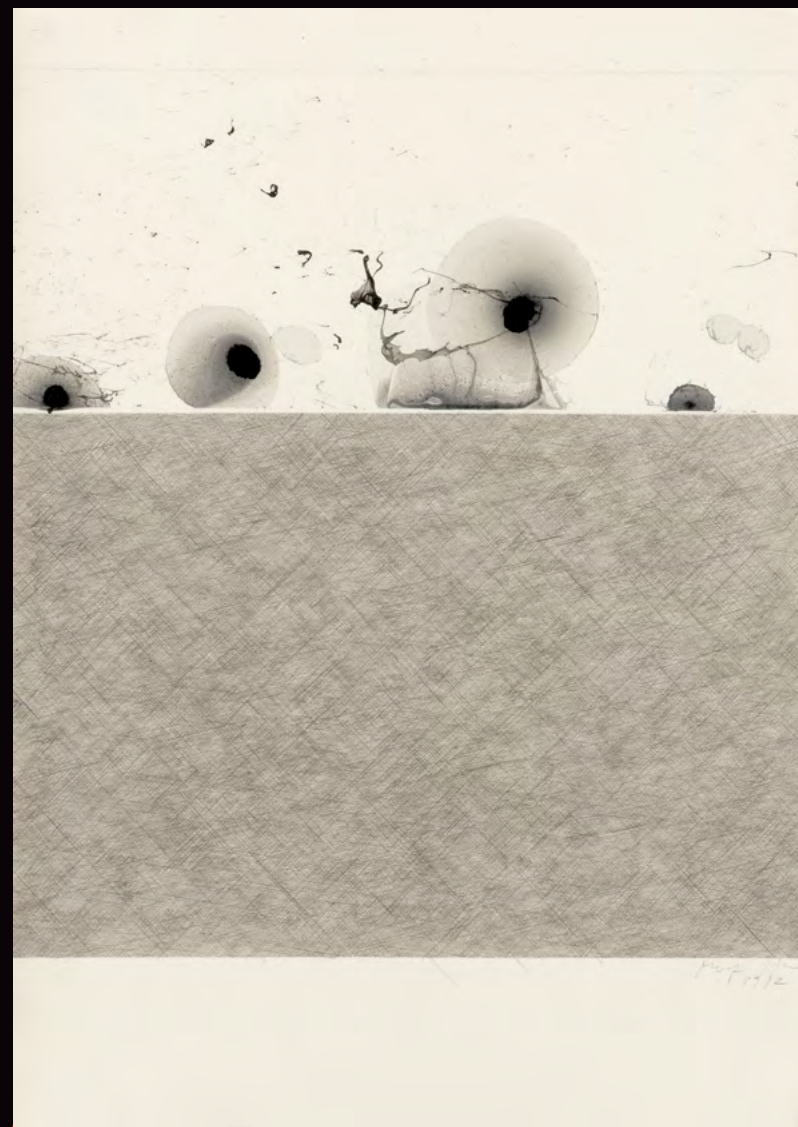
39. Olaf Hanel
Bez názvu, 1977

40• Olaf Hanel
Bez názvu, 1972
soukromá sbírka v ČR

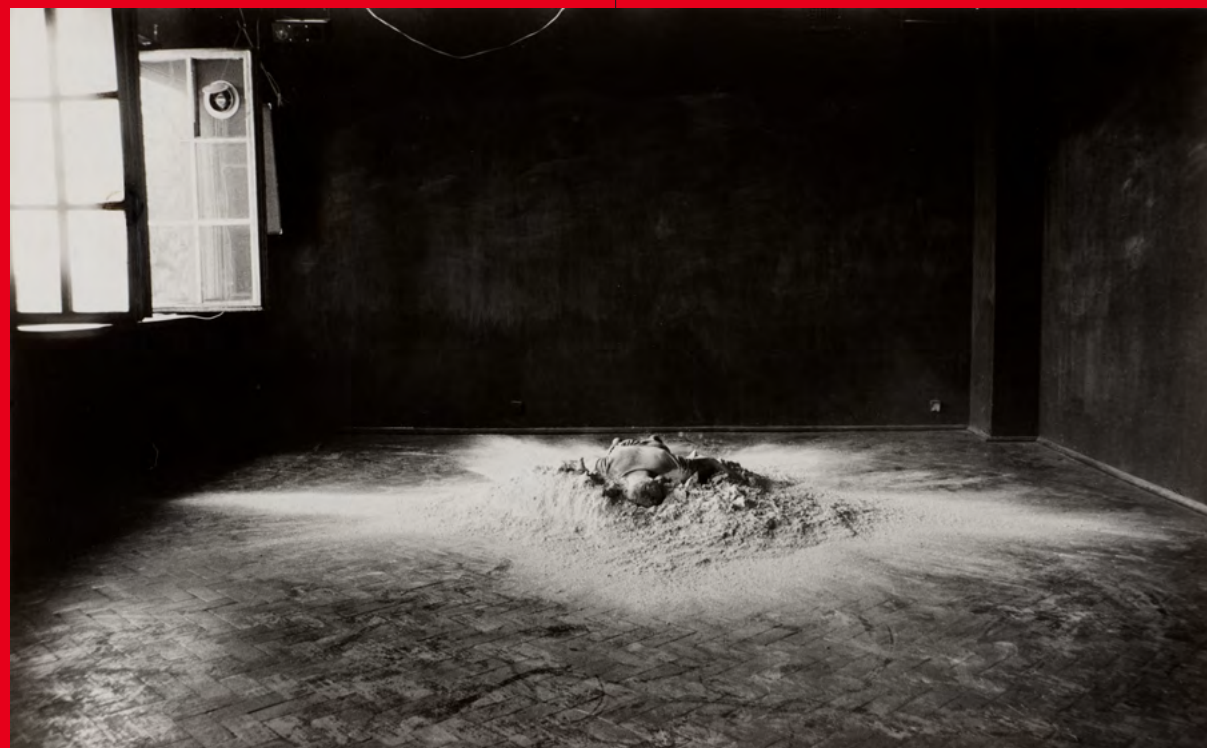
41• Olaf Hanel
Bez názvu, 1972
soukromá sbírka v ČR

42● Olaf Hanel
Senzitivní detonace, 1972

43● Magdalena Jetelová, Bez názvu
z cyklu Tichá Šárka, 80. léta
sbírka Roberta Runtáka

44. Tomáš Ruller, Padání
Kodaň, 1985

45. Tomáš Ruller
Rozbitá socha, 1984

46• Otis Laubert
Hasič, 1996

47• Margita Titlová Ylovsky
Rokoko nyní / Podprsenka, 1. pol. 90. let

48. Margita Titlová Ylovská
Rokoko nyní / Batož z umělých květin, 1. pol. 90. Let

1. Tomáš Ruller, Cestou, jeskyně Pekárna, 1974, černobílá fotografie

2. Tomáš Ruller, Meditace, lužní krajina Mušov, 1977, barevná dobová fotografie

3. Dalibor Chatrný, z cyklu Projekty plastik vzduch – země, 1974, tuš, papír, 42×29,5 cm

4. Otis Laubert, Mimo protokoly, 1985, koláž, papír, dřevo, látka, délka žerdi 89 cm

5. Otis Laubert, Čtu obě dvě naráz, ze série Knihy, 1985, kombinovaná technika, 20,5×13,5×1,5 cm

6. Margita Titlová Ylovsky, Rokoko nyní / Naruby, 1992, černobílá fotografie

7. Margita Titlová Ylovsky, Rokoko nyní / S hlínou, trávou, vodou, 1992, Galerie ULUV, Praha (doboová fotografie instalace)

8. Margita Titlová Ylovsky, Rokoko nyní / Duo, 1. pol. 90. let, paruky, kombinovaná technika, dřevo, 183 cm×122 cm

9. Jiří Staněk, Nebezpečná metoda 19, 2015, linoryt, skládaný papír, kresba uhlím, pařez, koberec, černé uhlí

10. Magdalena Jetelová, Bez názvu, 1995, zlacené exotické dřevo, 45×92×68 cm

11. Otis Laubert, Bez názvu, z cyklu Mailart, 1980 - 1989, kombinovaná technika, papír, 59,5×42 cm

12. Otis Laubert, Bez názvu, z cyklu Mailart, 1980 - 1989, kombinovaná technika, papír, 59,5×42 cm

13–16. Otis Laubert, Bez názvu, z cyklu Mailart, 1980 - 1989, kombinovaná technika, papír, 59,5×42 cm / každý

17. Otis Laubert, Počítadlo, 1989, dřevo, kov, poštovní známky, 22,5×29×9 cm

18. Jan Wojnar, Přesýpací báseň, 1969 – 1983, cukr, papír, dřevo, sklo, 30×30 cm,

COLLET Prague | Munich

19. Milan Grygar, Půdorysná partitura s červenou linií / Ariston, 1968 / 1971, šablony, tempery, inkoust, fix, papír, karton, akustický kolážovaný objekt, 57×72 cm×5 cm, COLLET Prague | Munich

20. Jan Wojnar, Kruhy-ovály, Mřížková báseň, 1974, kombinovaná technika, 32×32 cm, sbírka Roberta Runtáka

21. Milan Grygar, Bez názvu, 2017, koláž, tuš, papír, 100×70 cm

22. Dalibor Chatrný, Topologická malba, 1980 – 1989, sprej, šepsované prořezávané plátno, 95×60,5 cm, soukromá sbírka v ČR

23. Dalibor Chatrný, Topologická malba, 1980 – 1989, sprej, šepsované prořezávané plátno, 95×60,5 cm, soukromá sbírka v ČR

24. Jan Wojnar, Spodobnění, 1972, polyester, dřevo, 30×30 cm, sbírka Roberta Runtáka

25. Jana Bernartová, Remediation RED #1, z cyklu Tekuté krystaly RGB, 2017–2018, digital print, lightbox, 42,5×29×8 cm, soukromá sbírka v ČR

26. Jana Bernartová, Bez názvu, 2014, dřevo, sklo, papír, 59,4×42×6,6 cm

27. Jan Wojnar, Rytmy, 2005, reliéf, deska, 60×60 cm, COLLET Prague | Munich

28. Jana Bernartová, Poměr, 2016, dřevo, 42×59,4×108,2 cm; 29,7×42×108,2 cm; 21×29,7×108,2 cm

29. Dalibor Chatrný, Bez názvu, z cyklu Kresba s překážkou, 1993, soukromá sbírka v ČR

30. Dalibor Chatrný, Bez názvu, z cyklu Kresba s překážkou, 1984, tužka, papír, 88,5×62 cm

31. Dalibor Chatrný, Obouruční kresba, 1984, grafit, papír, 62,5×88 cm

32. Milan Grygar, Akustická kresba, 60. léta, tuš, karton, 87×61 cm, soukromá sbírka v ČR

33. Otis Laubert, Bez názvu, z cyklu Motýlikart, 1978, průtlak šroubem (motýlek) přes kopírovací papír, papír, 46,5×43 cm

34. Otis Laubert, Bez názvu, z cyklu Motýlikart, 1978, průtlak šroubem (motýlek) přes kopírovací papír, papír, 55,5×44 cm

35–37. Milan Grygar, Bez názvu, 1965, tužka, tuš, papír, 102×77 cm, sbírka Roberta Runtáka / každý

38. Dalibor Chatrný, Rozbrušováním, 1993, sololit, akryl, uhlí, 45,5×52,5 cm, soukromá sbírka v ČR

39. Olaf Hanel, Bez názvu, 1977, kombinovaná technika, papír, 46×22 cm

40. Olaf Hanel, Bez názvu, 1972, kombinovaná technika, papír, 59×42 cm, soukromá sbírka v ČR

41. Olaf Hanel, Bez názvu, 1972, kombinovaná technika, papír, 59×42 cm, soukromá sbírka v ČR

42. Olaf Hanel, Senzitivní detonace, 1972, kombinovaná technika, papír, 27,5×40,5 cm

43. Magdalena Jetelová, Bez názvu, z cyklu Tichá Šárka, 80. léta, barevný kouř, plátno, 120×150 cm, sbírka Roberta Runtáka

44. Tomáš Ruller, Padání, Kodaň, 1985, černobílá fotografie

45. Tomáš Ruller, Rozbitá socha, 1984, sádra, variabilní rozměr (doboová fotografie)

46. Otis Laubert, Hasič, 1996, sirky, sako, ramínko, výška 90 cm, soukromá sbírka SR

47. Margita Titlová Ylovsky, Rokoko nyní / Podprsenka, 1. pol. 90. let, kombinovaná technika, XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

48. Margita Titlová Ylovsky, Rokoko nyní / Batoh z umělých květin, 1. pol. 90. let, kombinovaná technika, XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Publikace vydaná u příležitosti výstavy Na konci duhy, dva kroky vlevo, Galerie U Betlémské kaple 6. 9.–15. 10. 2018.

Kurátor výstavy: Miroslav Jiře

Vydal: Aparat. ve spolupráci s Etcetera Auctions a Galerií U Betlémské kaple v roce 2019. První vydání.

Poděkování: COLLETT Prague | Munich, Sbírka současného umění B -Y, sbírka Roberta Runtáka, Vladana Hajnová, Dana Chatrná, Alexandra Kusá, Ilona Víchová, Martin Dostál, Vojtěch Petratur, Josef Procházka, autorům a soukromým sběratelům.

© Karel Adamus, Jiří David, Stano Filko, Alva Hajn, Jiří Hilmar, Dalibor Chatrný, Olga Karlíková, Milan Knížák, Jiří Kovanda, Alena Kučerová, František Kyncl, Milan Maur, Vladimír Merta, Miloslav Moucha, Marian Palla, Jan Steklík, Margita Titlová Ylovsky, Petr Veselý, Jaroslav Vožniak

Texty © Kapitán Ulomenej zoubek
Foto © Vladimír Kiva Novotný, Oto Palán,
Ondřej Krchňák
Grafický design © Aparat.
© Etcetera Auctions, 2019
© Galerie U Betlémské kaple, 2019
© Aparat., 2019

ISBN 978-80-270-4611-9

Etcetera ✦
Galerie U Betlémské
kaple ✦ Aparat.

NA KONCI DUHY
DVA KROKY VLEVO

BERNARTOVÁ.
GRYGAR. HANEL.
CHATRNÝ.
JETELOVÁ.
LAUBERT.
RULLER. STANĚK.
TITLOVÁ. WOJNAR.

ISBN.123456789

Etcetera — Aparat.